

Justitiedepartementet

Till: ju.remissvar@regeringskansliet.se

Kopia till: ju.L2@regeringskansliet.se

2024-03-28

Diarienummer Ju2023/02764

Remissvar: EU-kommissionens förslag till ändringsdirektiv om paketresor och sammanlänkande researrangemang

Föreningen Svensk Sjöfart är en branschorganisation för svensk sjöfartsnäring och representerar ett 60-tal rederier med verksamhet över hela världen. Den svenska sjöfarten är en del av det europeiska sjöfartsklustret som sammantaget kontrollerar drygt 40 procent av världshandelsflottan. Mer än 90 procent av Sveriges utrikeshandel går via sjöfarten och årligen reser närmare 30 miljoner passagerare med färjor till och från Sverige.

Om förslaget:

Europeiska kommissionen presenterade den 29 november 2023 ett förslag till ett direktiv om ändringar i direktivet om paketresor och sammanlänkade researrangemang. Syftet med förslaget är att stärka konsumentskyddet, även vid kriser, samt att förtydliga och förenkla vissa begrepp och bestämmelser i direktivet och därigenom förbättra den inre marknaden. Ändringsförslaget hänvisar bland annat till pandemin och den stora andel avbokningar som då skedde.

Förslaget innebär bland annat att det införs regler om värdebevis och om begränsning av förskottsbetalningar från resenärer. Vidare utökas resenärens rätt att avboka en paketresa utan att behöva betala någon avgift, om det föreligger oundvikliga och extraordinära omständigheter. Dessutom införs en rätt för arrangörer att få återbetalning från näringsidkare som ska tillhandahålla en resetjänst som en del i en paketresa, om resetjänsten avbokas eller annars inte tillhandahålls.

Regeringen välkomnar målsättningen att stärka konsumentskyddet och ser positivt på ändringar som innebär att regelverket förtydligas och förenklas. För regeringen är det viktigt att regelverket utformas så att företagens regelbörda och administrativa kostnader minimeras. Även myndigheternas kostnader bör begränsas. Regeringen avser att arbeta för enhetliga och ändamålsenliga regler på en hög konsumentskyddsnivå och för en god balans mellan konsumenters och näringsidkares intresse.

Svensk Sjöfarts allmän kommentar

Svenska rederier transporterar cirka 30 miljoner passagerare in och ut ur Sverige årligen. Flera av våra rederier är också aktiva på andra marknader inom EU. Bara ett fåtal av dessa säljer dock resor som faller in under definitionen för paketresor och sammanlänkade researrangemang. För dessa är dock denna fråga mycket viktigt. Svensk Sjöfart väljer att i övergripande delar ansluta sig till [Visitass remissvar](#).

Svensk Sjöfarts synpunkter på de enskilda förslagen:

1. **Definitionerna av paketresa** och av sammanlänkade researrangemang justeras för att minska svårigheterna att skilja dem åt och för att säkerställa att de inte överlappar varandra.

Direktivet omfattar: "Detta direktiv är tillämpligt på paketresor som erbjuds eller säljs av näringsidkare till resenärer och på sammanlänkade researrangemang som underlättas av näringsidkare för resenärers räkning."

Avsikten med ändringar är att förtydliga definitionerna för att undvika otydlighet. Svensk Sjöfart stödjer Visitass kommentar att den nya föreslagna definitionen inte underlättar för företagen. Det är av yttersta vikt att företag som säljer och erbjuder paketresor och sammanlänkade researrangemang lätt kan definiera om de omfattas av direktivet och om tjänsten de erbjuder är en paketresa respektive ett sammanlänkat researrangemang.

2. **Ny bestämmelser om betalningar** införs i direktivet.

Förslaget innebär att arrangörer och återförsäljare inte ska ha rätt att från resenärer kräva förskottsbetalning som överstiger 25 procent av priset för paketresan. Den återstående betalningen får inte krävas tidigare än 28 dagar före paketresans början. Om paketresan bokas senare än 28 dagar före resans början gäller inte någon begränsning av möjligheten att kräva förskottsbetalning. Undantag från begränsningen ska gälla om förskottsbetalning är nödvändig för att säkerställa att paketresan kan anordnas och utföras.

Svensk Sjöfarts kommentar: Svensk Sjöfart avstyrker förslaget att införa en begränsning av förskottsbetalning för paketresor till 25 procent av paketresans värde samt att den återstående betalningen inte får krävas tidigare än 28 dagar före paketresans början. Förslaget kommer få stora konsekvenser och begränsa företagens handlingsutrymme på ett problematiskt sätt. Förskottsbetalningar är ytterst viktiga för besöksnäringen, och för många företag inom besöksnäringen helt avgörande för att kunna driva, planera och utveckla sin verksamhet. Att begränsa denna möjlighet kommer få stark påverkan på likviditeten för företagen. Resenären kan beroende på avbokningsregler sedan återkräva sin förskottsbetalning vid avbokning om reglerna för det är uppfyllda.

3. Resenären föreslås få rätt att **säga upp avtalet när det föreligger sådana omständigheter på resenärens bosättningsort eller avreseort**, eller om sådana omständigheter påverkar resan till resmålet, säga upp avtalet när det rimligen kan förväntas att paketresans utförande väsentligen kommer att påverkas av oundvikliga och extraordinära omständigheter.

Vidare införs det en bestämmelse som innebär att myndigheters officiella avrådanden från resor ska vara en viktig omständighet vid bedömningen om det föreligger oundvikliga och extraordinära omständigheter. Detsamma gäller om resenärer kommer att omfattas av allvarliga restriktioner på resmålet, på avreseorten eller på hemorten. Enligt förslaget ska dessutom återbetalningar med anledning av en inställd eller avbokad resa göras oavsett om resenären begär återbetalning eller inte.

Svensk Sjöfarts kommentar: Kommissionen föreslår att en konsument ska ha rätt att säga upp ett paketreseavtal utan att betala någon avgift om oundvikliga och extraordinära omständigheter uppkommer på resenärens bosättningsort eller avreseort.

Svensk Sjöfart avstyrker förslaget mot bakgrund av att förslaget överlåter hela det ekonomiska ansvaret för en extraordinär situation på enskilda företag som över huvud taget inte har någon skuld i eller något ansvar för den uppkomna situationen. Effekten av förslaget resulterar i en total obalans i ansvarsfördelning mellan konsumenten och företaget.

4. Enligt förslaget ska användningen av **värdebevis regleras i direktivet**. Förslaget innebär att en arrangör får erbjuda ett värdebevis i stället för återbetalning om en paketresa avbokas eller ställs in.

Svensk Sjöfarts kommentar: Möjligheten att återbetalning via värdebevis infördes under covid och föreslås nu införas som en permanent lösning. Detta underlättar för företagen och bör stödjas även om det inte blir helt okomplicerad för företagen att säkerställa att de har rätt uppgifter och samtycke.

Stockholm som ovan

För Svensk Sjöfart

Pia Berglund